

Veliki patrijarh odhaja k večnemu počitku

Ob ogromni udeležbi prebivalstva iz vseh krajev Jugoslavije ter velikoga števila najvišjih dostojanstvenikov so položili dopolne truplo pokojnega patrijarha Var-nave k večnemu počitku v beograjski cerkvi sv. Save

Beograd, 29. julija. d. š. v zgodnjih jutranjih urah so se pričeli zbirati po trgih, cestah in ulicah v središču mesta, zlasti pa v okolici Saborne cerkve ogromne množice ljudi, ne samo iz Beograda in okolice, temveč tudi iz oddaljenih krajev.

Ze pred 8. jutraj so pričeli prihajati v Saborno cerkvo zastopniki in svetniki pravoslavne cerkve, delegacije pravoslavne cerkve iz inozemstva ter mnogi civilni in vojaški dostojanstveniki. Promet in red na ulicah je policija le s težavo vzdrževala, vendar pa je bil vzoren.

Služba božja se je pričela ob 8. jutraj ter so jo izvršili najvišji dostojanstveniki srbske pravoslavne cerkve. Službi božji je sledilo opelo. Službi božji so prisostvovali rodbina pokojnega patrijarha, zastopniki Nj. Vel. kralja, kraljeva namestnika Petrović in Stanković, ves diplomatski zbor, poglavarji ostalih veropovedi in delegacije pravoslavne cerkve iz inozemstva, bivši predsedniki vlade in bivši ministri, predsedniki mesta Beograda, Vlada, Uč. predsedniki beograjske akademije znanosti, državnega sveta, glavne kontrole, kassacijskih in apelacijskih sodišč, gospodarskih zbornic, rektor ter dekani univerze, povabljeni senatorji in narodni poslanci, generaliteta in admiraliteta, člani odbora za pogreb ter predsedniki organizacij, ki so sodelovale v pogrebnem sprevodu.

Po končanem opelu je govoril zastopnik sv. arhierijejskega sabora, nakar so prenesli arhierijejsko krsto s truplom pokojnega patrijarha iz cerkve skozi zapadna vrata. Tu so prevzeli krsto svetniki ter jo nesli okoli cerkve in položili ob južnih vratih na Ulico kralja Petra na mrtvaški voz. Častno stražo so ob krsti tvorili četniki in Sokoli.

Sprevod je krenil od Saborne cerkve k svetosavski po Ulicah kralja Petra, kneza Mihajla, kralja Milana in sv. Save.

Na čelu spreveda so nosili cerkveno bandero, križ in žito, trnjevec in patriarhovo žezlo, vence Nj. Vel. kralja in članov kraljevskega doma ter patriarhova odlikovanja. Sledila je vojaška godba na čelu večjega oddelka vojske. Nato so prišla pevskega društva, dijaki bogoslovja sv. Save, učenci vseh beograjskih šol, dolga vrsta svetnikov, zatem pa voz s truplom pokojnega patrijarha.

Za vozom so stopali patriarhova rodbina, zastopniki Nj. Vel. kralja, kraljeva namestnika Petrović in Stanković, člani diplomatskega zbora, poglavarji ostalih veropovedi in delegati pravoslavne cerkve iz inozemstva, bivši predsedniki vlade in ministri ter predsedniki beograjske občine, predsedniki in člani akademije znanosti, državnega sveta, glavne kontrole, kassacijskih in apelacijskih sodišč, rektor in dekani univerze, senatorji in poslanci, zastopniki gospodarskih korporacij in na-

cionalnih društev, Rdečega križa in Srbskega kulturnega društva. Člani patriarhijskega sveta ter odbora za pogreb.

Od vogala Bogojavlenske ulice in Kneza Mihajla venco so se uvrstili v sprevod zastopniki Narodne odbrane, vojni invalidi, nosilci Karadjordjeve zvezde z meči, četniki in savez dobrovoljcev z zastavami, aktivnimi in rezervnimi oficirji, bivši bojovniki, Sokoli, skavti in planinci, člani Jadranske straže in Aerokluba, zveza ruskih senatorjev in bojovnikov ter druge ruske organizacije, pevska društva, društvo sv. Save in odbori cerkvenih občin, beograjski mestni svetniki in občinski uradniki, zastopniki trgovaških in obrtniških organizacij, Jugoslovenski ženski savez, Kolo srbskih sester, Beograjsko žensko društvo, Društvo kneginje Ljubice in druge ženske organizacije, zveza humanih društev kraljevine Jugoslavije, profesorske in učiteljske organizacije, udruženje svečenikov vlog, društvo majke Jevrosime, društvo gospodinj in mater, društvo rodbina in vojni padlih in umrlih oficirjev, društvo za zaščito slepih deklet in druge slične humane organizacije. Sledili so člani udruženja južnih Srbijancev, Črnogorci, Železničarji in strojniki, Jugoslovenske velike loče za treznost, razne stanovske organizacije in razne delegacije ter društva iz Beograda in ostalih krajev države.

Povsod, kjer se je pomikal sprevod, so stale na trotoarjih goste množice ljudi med katerimi so se mnogi s solzami v očeh in kleče poslavljali od pokojnega patrijarha, ko je pripeljal mimo njih voz krsto z njegovim truplom. Ti ganljivi prizori so bili živ dokaz, koliko spoštovanje in priljubljenost je užival pokojni patrijarh Varnava med srbskim narodom.

Ko je prišel voz s krsto na Terazije, se je ustavil ter se je od pokojnega patrijarha poslovil v imenu beograjske občine predsednik Vlada Uč.

Pred Slavijo je počastil spomin pokojnega patrijarha v imenu vseh nacionalnih, kulturnih in ostalih organizacij predsednik Narodne odbrane, pred hramom sv. Save pa v imenu vseh ženskih društev predsednica ženskega saveza.

Pred cerkvijo sv. Save so se ob cerkveni ograji razvrstili nosači bander, križa, žita, vencev, odlikovanj, dočim se je oddelek vojske postavil nasproti vrat.

Voz s posmrtnimi ostanke pokojnega patrijarha se je ustavil na vogalu Ulice sv. Save in Katančevce ter so nato mimo krste defilirali vsi udeleženci spreveda.

V cerkev sv. Save so vstopili samo oni udeleženci spreveda, ki so prisostvovali tudi službi božji in opelu v Saborni cerkvi. Po končanem defileju so svetniki cerkve sv. Save dvignili z voza krsto ter jo prenesli v cerkev, kjer so bile izvršene poslednje pogrebne svečanosti in položili krsto v začasno grobnico.

Pogrebne svečanosti so trajale vse dopoldne in so se velikomnožice začele razhajati šele pozno po poldnev.

Pomagajmo Dobrepoljcem!

Ljubljana, 29. julija. V Dobrepolju in okolici sta zavladala žalost in obup. Davi smo, prešli iz Vidma — Dobrepolje poročilo, ki slika vso bodo tamošnjega prebivalstva in ki je obenem poziv usmiljenim srcom na nujno pomoč, zlasti pa na apel na oblasti, naj ne drže rok križem in naj ne ostane samo pri obljubah, kakor je pri nas že navada.

Danes med 2. in 4. je začelo v Dobrepolju rablo deževati in voda je tekla skozi precešene strehe v stanovanja, da jih je zalivala. Bil je občutek, kakor če bi bil človek na fronti. Pomoči od nikoder, edina usmiljenka — krogla, Odkodovanci po toči so navsez na lastno pomoč. Sami gospodarstvo in sami prekrivajo razbite strehe, a nimajo opake in tudi ni ljudi, večnih tega dela. Nekateri listi so poročali o obisku g. bana, toda ta obisk je bil le solustvovanje prijateljev. Komisije se ni bilo, da bi ocenila škodo in vsaj malo potolažila ljudi.

Niso pa samo premočena stanovanja, voda je tekla tudi v hleve in gospodarska poslopja, uničene so skoraj tri četrtine sena. Če se danes ne bo zvedrilo, da bodo kmetje lahko sušili seno, bo katastrofa še hujša. Vse seno bo za na gnoj in živino bodo morali prodati.

Nekateri, ki imajo še nekaj palcem ali pa vsaj kredit, so si naročili opako, na katero pa bodo morali čakati najmanj teden dni. Večina prizadetih kmetov je pa brez denarja in čakajo samo na podporo usmiljenih src. Apelliramo tudi na železnisko upravo, naj poskusi, da se dostavi prizadetim opaka in drugo blago, ki ga nujno potrebujejo, brzozvožno, saj zaradi tega ne bo imela večjih izdatkov, nesrečnim kmetom pa bo znatno pomagano. Merodajni gospodje naj si pa ogledajo razdejane, kajti kdor ga sam ne vidi, ne more verjeti, da so posledice neurja tako strašne.

Dvakrat da, kdor hitro da! Oblasti, zganite se in pomagajte ubogim Dobrepoljcem!

Prvi gost SEA v Ljubljani

Ljubljana, 29. julija. Slovenska esperantska zveza, komaj usta novljena, si je nadelala tri važne naloge: Seznanjati svet z našo kulturo in spoznavati kulture drugih narodov, delovati na polju tujskega prometa in širiti esperanto kot jezik in idejo. Tako ima sedaj gosta znanega pisatelja Edmunda Zscheileja in njegovo soprogo. G. Zscheile, ki se mudi že četrty v Jugoslaviji, je prinesel s seboj razne zgodovinske vrednote, tako roko otroške mumije, glavo mumije neke prince iz VI. dinastije faraonov, dalje najrazličnejše kulture riža, živali, kamenine, tako več vrst zlate rude, razne posebnosti iz Indije, Sijama, Japonske, Nove Zelandije, Australije in dr. Vse to si boste lahko ogledali pred njegovim predavanjem, ali po njem. Predavanje bo v ponedeljek 2. avgusta ob 20. uri. Ker pa g. predavatelj ne obvlada našega jezika, bo govoril v esperantu, tolmačil pa bo predavanje tajnik SLA, g. Damjan Vahen. Govoril bo predavatelj o življenju med Arabci, o običajih in šegah narodov v Aziji, Afriki, Australiji, pokazal nam bo krasne slike iz vseh krajev sveta. Prav tako boste imeli priliko ogledati še 6. popotno knjigo, polno najrazličnejših slik raznih vladarjev, ideologov, cerkvenih in posvetnih odličnikov. O vsem svojem potovanju okoli sveta piše knjige, ki izidejo v kratkem v Leipzigu, v katerih se spominja tudi bivanja med nami. Želimo mu, da bi tudi sedaj ne bil razočaran ter da bi odpotoval v Egipt z najlepšimi vtisi in spomini.

Poklon Višnji gori

Ljubljana, 29. julija. Znani publicist in sportnik Hrvoje Macanović je priobčil v tisk v zagrebških »Novostih« članek o pravkar otvorenem sportnem kopališču v Višnji gori. Članek je priključila tudi slika kopališča. Gospod Macanović se je pa zamotil, ko je napisal, da je Višnja gora vas, ki daje lekcijo »velegradu« belenu Zagrebu.

Vprašanje sportnega kopališča in plavališča v Zagrebu je kronična sramota našega belega Zagreba, piše g. Macanović. Zdi se je to vprašanje premaknilo z mrtve točke, toda preteklo bo še mnogo vode, predno bodo lahko zagrebški plavalci in kopalci, hrepeneči po čisti vodi, plavalni v lastnem bazenu. V najboljšem primeru bo to lahko poleti 1933, torej polnih 17 let potem, ko je bila v Zagrebu ustanovljena Jugoslovenska plavalna zveza, ki je organizirala in ki vodi ves plavalni sport Jugoslavije.

Naša slika kaže, kaj se lahko hitro in enostavno stori, če se hoče. Mala vas Višnja gora sredi Litije pri Ljubljani je zgradila predpisano krasno sportno plavalnišče in kopališče, sposobno za postavljanje svetovnih rekordov, dolgo 33,33 m s petimi programi za plavalne tekme. Dočim so imeli odločujoči v Zagrebu seje in so načeli novo, menda jubilejno deseto anketo o vprašanju zgraditve plavalnega bazena, so marljivo prebivalci Višnje gore zgradili bazen. Njim se mora vsak Zagrebčan globoko pokloniti, kajti Višnja gora ima samo 500 prebivalcev, dočim živi v Zagrebu brez bazena 400 krat več prebivalcev. Če bi se Zagreb brigal za plavalni bazen tako kakor Višnja gora, bi morali imeti v Zagrebu 400 plavalnih bazenov. Da bo zaveda se bolj zapletena in manj razumljiva — v Zagrebu imamo celo vrsto privatnih plavalnih bazenov. Na vsakih toliko korakov lahko vidi izprehajalec na Tuskano, na Josipovcu in na drugih gričih severne polovice Zagreba na lepem vrtu gosposke vile lepo domače kopališče, majhen, toda prijeten bazen. Če bi vse te bazene strnili v enega, bi bil vsaj štirikrat tako velik kakor v mali vasi Višnji gori pri Ljubljani.

Zdaj vas pa vprašamo, gospodje, če more vas Višnja gora zgraditi sportno kopališče predpisane dimenzije, če si more premočnejši zasebniki zgraditi manjši bazen, kajpak nima Zagreb — 16 let po ustanovitvi Jugoslovenske plavalne zveze nobenega sportnega bazena s čisto vodo?

Zagrebški plavalci bodite v Samobor, Rimake in Stubici — v Čako-

vse in Bjelovar, da pometijo v čisti vodi predpisano zgrajenega plavalnega bazena svoje moči. Sava zahteva vsak dan svoje žrtve in nihče se ne razburja, kakor da mora biti tako... Zakaj?...

Nevaren tat pod ključem

Ljubljana, 29. julija. V kopališčih v okolici mesta, posebno pa na Ljubljani, so bile zadnji čas tatvine zelo pogoste. Policija je oni dan aretirala dva Tršačana, Levca in Zagarja, večerjaj pa je detektiv Poljanec spravil na varno še tretjega zrelega ptička, nekoga Dominika Magajno, tudi iz Trsta.

Najemnik kopališča na Ljubljani g. Jakob Sedej je bil stalno v zadregi, ker so se kopalci pritoževali, da jim nekdo krađe iz kabin denar, obleko, ure in drugo. V soboto je bila Borisu Klemenču ukradena iz omarice 800 din vredna ura in manjša vrsta denarja, nekaj dni prej je tat odprl kabinu nekemu policijskemu nameščencu in mu odnesel obleko, neki dami je bila ukradena denarnica ter zapetna ura itd. G. Sedej se je trudil, da bi sam izsledil tatu, kar pa se mu ni posrečilo. Slednjič so pozvali na pomoč policijskega detektiva g. Poljanca. G. Poljanec je zahajal na Ljubljaničo steherni dan, večerjaj pa je izsledil tatu. Ze prej je zbudil pozornost čeden mladenič, ki se je stalno smukal okrog kabin na dvorščini in vedno držal v roki večjo denarnico. Čim je prišel kdo do njega, je potegnil iz denarnice pedikerski pribor in si jel vneto svažit nohte. Tudi večerjaj popoldne se je sukal okrog neke kabine in v trenutku, ko je mislil, da ga nihče ne opazuje, je potegnil iz denarnice namestu pilice ključ ter ga vtaknil v ključavnicu. Ze je tudi odprl kabinu, tisti mah pa je priskočil detektiv in ga zgrabil za roko. Izkazalo se je, da je vdrl v tujo kabinu, nakar mu je napovedal aretacijo in ga med splošno pozornostjo kopalcev odvedel na policijo.

Tam šele so ugotovili, da se piše Magajna in da je iz Trsta po poklicu priv. uradnik, star 35 let. Aretiranec je na policiji povedal, da stanuje na Cankarjevemu nabrežju 23, nakar je detektiv preiskal njegovo sobo. V stanovanju je našel kovčeg, v katerem je hranil drzni svedrovec šop ključev, izmed katerih jih je bilo nekaj opremljenih tudi s številkami kabin, dalje beležnico, v kateri je imel Magajna seznam vseh kopališč v Sloveniji, naslove raznih bank, juvelirjev, kavarn in bogatih zasebnikov. V kovčegu je našla policija tudi zbirko raznih legitimacij, pokrađenih po Zagrebu in pa več denarnic, listnic, kozmetičnih ter toaletnih predmetov, Klemenčev uro ter posebno denarnico, v kateri je hranil vlomilec ček za 50 dolarjev, ukraden nekemu gostu na Bludu, 10 šilingov, 20 českih kron, nekaj rumunskih levov in večjo vsoto našega denarja. Zraven je bila tudi manjša pila, ki je Magajni služila pri vlomih ter nekaj drugega sredstevskega orodja.

Aretiranec je nedvomno obiskal tudi razna kopališča po Štajerskem in Hrvaškem, taji pa, da bi bil kaj ukradel. Tajil je celo da bi se bil polastil Klemenčeve ure ter obleke policijskega nameščenca, ki so jo našli med drugimi ukradenimi stvarmi v njegovem stanovanju.

Iz Trbovelj

Konferenca zastopnikov rudarskega delavstva. Pred tedni je tukajšnja Zveza rudarjev Jugoslavije sklicala v delavskem domu sestanke svojih poverjenikov in zastopnikov II. skupine rudarske zadrage, na katerem so razpravljali o porastu cen življenjskih potrebščin, o akordnih postavkah in drugih lokalnih zadevah, ki se tičejo rudarskega delavstva. Sklenjeno je bilo, da se pozove Delavska zbornica, da skliče v Trbovljah konferenco vseh strokovnih organizacij in II. skupine, na kateri se naj razpravi o gornjih vprašanjih. Ta konferenca se je vršila preteklo soboto v tukajšnjem delavskem domu. Udeležili so se zastopniki vseh treh v Delavski zbornici včlanjenih strokovnih organizacij ter delegati II. skupine iz vseh revirjev TPD. Sklenjeno je bilo, da se predloži na merodajno mesto dodatek k sedaj veljavni kolektivni pogodbi glede omenjenih vprašanj, razen tega pa se naj skuša doseči ureditev še nekaterih vprašanj lokalnega značaja, kakor zidanja stanovanjskih hiš in dr. Poseben akcijski odbor bo sestavil tozadevne spomenice ter jih predložil na merodajno mesto.

Tatvina. V ponedeljek popoldne je bila izvršena v vinotoku g. Vladka Crnkovića v Petelinovi vasi drzna tatvina. Ko je šel točen za trenutek iz točilnice, se je priplazil tat neopažen v lokal ter izmaknil iz predala mimizno Din 450.—. Ker ta čas v lokalu ni bilo gostov, storila nihče ni videl. Verjetno je, da je bil to kak tu brezposeln kladež, ki jih je v zadnjem času zopet precej v dolini, zlasti ko se bližajo delavskemu plačilnemu dnevu. Orožništvo storila pridno zasleduje in je, kakor smo dognali, že na pravem sledu.

Gradnja zdravstvenega doma v Trbovljah. O tem vprašanju se je v naši javnosti že mnogo govorilo in razpravljalo. Ze pred leti so bili stavljeni v občinskem odboru predlogi, da se naj zgradi v Trbovljah poliklinika, pa se je takrat vprašanje gradnje prelozilo na poznejši čas predvsem iz denarnih razlogov. Sedaj pa je pokrenila akcijo za gradnjo zdravstvenega doma v Trbovljah ljubljanski Higienški zavod, ki je sklical v soboto v Trbovljah posvetovalne vseh tukajšnjih lokalnih činiteljev, t. j. občine, rudnika, bratovske skladnice, župnega urada, Protitub. dispanzerja, protitub. lige it. dr. Anketo je vodil predstojnik Higienškega zavoda g. dr. Pirc, ki je v svojem pozdravnem govoru naglašal veliko potrebo te socialne ustanove za rudarske revirje ter prosil zbrane zastopnike za pomoč pri tej akciji. Predsednik občine g. Klenovšek je izjavil, da je občina Trbovlje v svoji letošnji proračun že prispevala znesek Din 120.000.—, ki naj bo kot temeljni kermen za novo zgradbo. V novem zdravstvenem domu bo nameščena šolska poliklinika, protituberkulozni dispanzer in posvetovalnica za matere, razen tega pa po možnosti tudi še ambulatorij za šolsko kuhinjo. Izvoljen je bil kuratorji, katerega predsednik je g. dr. Pirc, tajnik obč. stavebnik g. Mirko Ranžinger, blagajnik ban. svetnik g. Križnik, kot revizor pa ravna tel. meščanske šole g. Oster. Na prvi seji, ki bo 13. avgusta, bo kuratorji pripravljali o načrtu zgradbe in o finančnem vprašanju. — Kakor kaže bo sedaj vprašanje zgradbe zdravstvenega doma v Trbovljah, ki bo služil tudi namenom sosednjih revirjev, vendarle pokrenjeno z mrtve točke.

Baležnica

KOLEDAE

Danes: Četrtek, 29. julija, katoliški Martin.
DANASNJE PRIREDITVE
KINO MATECA: Poslednji pogon.
KINO IDEAL: Izdajalec.
KINO UNION: Z a p r t o.
KINO ŠIŠKA: Viva Villa.
DEŽURNE LEKARNE
Danes: Mr. Leustek, Rešljiva cesta 1. Barhovec, Kongresni trg 12, Komotar, Vlač — Tržaška cesta.

Izpod site

Za pet tihih minut... V teh hudih časih neviht, strel in toče prosimo vse prijatelje in somišljenike, da se ga spomnijo pri... in ga priporočijo... še drugim dobrim priprošnjikom za zadnjo uro site

„Slovenski narod“ l. 1868

4. junija, št. 27. Naša prihodnost (Domneva se, da je ta članek pisal Levstik.)
...Ako vse to pomislimo, se nam Slovencem ni treba bati, da bi morali kedar naš jezik in našo literaturo vreči pod klop. Le razvijamo jezik in množimo literaturo na svo moč. — Nas Slovencem razmere so pa že tudi take, da je izobražencem znanje srbskega skoro neobhodno potrebno. Ako dobimo po Matici dobro gramatiko in se bo na gimnazijah v prihodnje zvesto izpolnjevali oni paragraf naučnega načrta, kateri zahteva, da se Slovenci tudi »ilirskega« jezika učijo, se bodo izobraženi Slovenci sčasoma precej navadili tega našemu toliko podobnega slovenskega narečja. — Naše slovensko slovstvo bi najlože pomnožili po prestavah najizvrstnejših del iz drugih slovenskih narečij. Mi kot Slovani imamo nekako pravico do dušnih del, ki so se rodila pri drugih Slovanih; in tako, kakor če bi iz tujih jezikov prestavljali. Kar je slovensko, je tudi naše. Čas je že, da se do te vzajemnosti popnemo.

SOKOL

Moščanski Sokol vabi

Ljubljana, 29. julija. Sokolsko društvo Ljubljana-Moste ureja letos v okvirju Petrove petletke letno telovadbišče. Društvo nima še svoje strehe, kar dvorana v kinu ni za telovadnico. Dolgo je gojilo telovadbo v moščanski narodni šoli, lani je pa občinska uprava namenjalo tako zvišala, da je društvo ne more plačevati. Zato so se telovadci izselili iz šolske telovadnice in dobili gostoljubno streho v Sokolskem domu v Štepančevi vasi. Obisk telovadbe je s tem nekoliko padel, posebno pri deč, ker v zimskem času ni priporočljivo pošiljati otrok v oddaljeno telovadnico. Z ureditvijo letnega telovadbišča se bo temu odpravilo vsaj za poletni čas. Prostor, ki ga pravkar pridno preurejajo, leži ob progi dolenske železnice, med Domžalsko cesto in Jezami. Pred leti je bila tam jama, ki so jo zasuli z odpadki tovarn, ilovico ter ogorki. Ljudstvo pravi temu prostoru »leše in je prav, če to ime sedaj izgine. Delati so pričeli že lani in bo delo predvidoma končano, prihodnjo pomlad in sicer zato, ker je društvo finančno šibko in delajo člani sami brezplačno. Treba pa je premagovati še druge ovire, ker je sokolsko delo ter prizadevanje moteno po številnih neprijetnih. Moščanski Sokol ima sedež v popolnoma delavskem okraju in so njegovi člani poveli delavci. Razveseljivo je, da število članstva v zadnjem času narašča in pa da člani vestno izpolnjujejo svoje dolžnosti.

Svoje delo hoče društvo pokazati z javnim nastopom v nedeljo 1. avgusta ob 16. ko nastopijo vsi oddelki. Prireditelj bo na tem, čeprav še nedograjen telovadbišč. Ob skrajno slabem vremenu se preloži prireditelj na nedeljo 8. avgusta. Moščanski Sokol vabi vsa ljubljanska in okoliška bratska društva, kakor tudi ostala nacionalna društva in vso napredno javnost, da se udeležijo njegove prireditve. Moščani hočejo pokazati, da niso sami in da so prično na delu za sokolske ideale, za sokolskega kralja Petra II, za Jugoslavijo in jugoslovenski narod. Zdravo!

Iz Maribora

Ponarejena brada ga je izdala. V torek sta se zglasila v Slovenski Bistrici v sirotišnici usmiljenk dva nepoznana moška. Eden od njiju je bil oblečen v kapucinsko kuto, drugi pa je bil v elegantni civilni obleki. Pri sestri vratarici sta se prijavila kot »revizorja samostanske knjižnice« ter zahtevala, da jima dovoli vstop v knjižnico. Vratarica pa se je stvar dozdevala sumljiva ter ju je hotela najviti prednici. Ko je odprla vrata, pa je nastal močan preprih, ki je odnesel »kapucinarju« prilopljeno brado. Seveda je vratarica to opazila, vendar se ni izdala. Odsila je k prednici ter ji vso zadevo sporočila. O tem so bili telefonično obveščeni tudi orožniki. Oba »revizorja« pa sta medtem že pobegnili v tovornem avtomobilu proti Mariboru. Civilist je v naglici pozabil v samostanu svoj klobuk. Domneva se, da sta sleparja hotela odnesti dragocene stare knjige, ki jih ima samostanska knjižnica. Orožniki zasledujejo begunca.

Moderniziranje mariborskega gledališkega odra. Kakor je znano, ima mariborsko gledališče krožni oder. Sedaj pa se vrše dela za zgraditev krožnega obzorja. S to preureditvijo se bodo prizori hitreje menjavali in bodo odmorji s tem mnogo krajši.
— Iz policijske službe. Poveljnik mariborske policijske straže Franc Finžgar je napredoval iz VI. v položajno skupino.
— Tat v stanovanju. Tovarniskemu delavcu Blažicu Francu v Zgornji Bistrici je neznan tat ukradel iz njegovega stanovanja lovsko puško in razne lovske potrebščine v vrednosti 2500 dinarjev. Tat se je splazil v sobo iz podstrešja ter po isti poti tudi izginil. Dosedaj ga še niso izsledili.
— Požar. V Legnu pri Sv. Lovrencu na Pohorju je zgorelo posestniku Rafaelu Končniku gospodarsko poslopje z inventarjem in pohištvo v vrednosti nad 30.000 dinarjev. Posestvo je bilo le delno zavarovano. Ogenj je nastal, ker so se vnele saje v dimnik.

Minimalne mezde v dravski banovini

Baje izide že prihodnje dni banova uredba o minimalnih mezdah

Ljubljana, 29. julija. Kaže, da vprašanje minimalnih mezd v dravski banovini ne bo rešeno zadovoljivo za delavstvo in tudi ne za delodajalce, ki so pokazali odločen odpor proti zakoniti uvedbi minimalnih mezd v okviru določb nove ministrske uredbe.

Zahteve po uvedbi minimalnih mezd so prihajale najprej iz vrst delavstva v času najostrejših gospodarske krize, ko je povprečna zavarovana delavska mezda padala čedalje bolj in ko se je kazala vedno bolj potreba po zaščiti delavskih mezd ter delavčevega eksistentnega minima. Vendar se na delavske zahteve niso ozirali na pristojnih mestih in do uredbe o minimalnih mezdah ni prišlo.

Pozneje, ko se je že začelo kazati popuščanje gospodarske krize — vsaj v porastu produkcije, če ne tudi že v povečanju konuma in v višjih mezdah —, so se začele odlašati zahteve po uvedbi minimalnih mezd tudi izmed delodajalcih vrst. Priznati je treba, da so zlasti delodajalci dravske banovine pogosto zahtevali, naj bi vlada uvedla minimalne mezde, pač zato, da bi naša industrija lažje konkurirala industriji južnih pokrajin, kjer so mezde še nižje. Med delodajalci posameznih banovin pa ni prišlo do sporazuma, kako visoka naj bi bila minimalna mezda po novi uredbi o minimalnih mezdah. Ko je bila objavljena nova ministrska uredba o minimalnih mezdah, se delavstvo ni več potovalo za uzakonitev minimalnih mezd, ker se je zanašalo predvsem na akcije svojih sindikalnih organizacij. Sicer pa delavstvo ni bilo zadovoljno z novo uredbo, ker omejuje svobodo sindikalnih akcij in ker mu ne nudi, kar je pričakovalo od nje in kakršno si je samo zamišljalo novo uredbo. Uredba predpisuje samo osnovno mezdo ter prepušča, da delodajalci bani za področja banovin minimalno mezdo s posebno naredbo o izvajanju uredbe o minimalnih mezdah.

Maja je izšel osnutek takšne naredbe za našo banovino; sklicana je bila tudi anketa zastopnikov delavstva in delodajalcev o novem osnutku. Tedaj ni prišlo do sporazuma. V tork je bila druga razprava, kakor smo poročali, toda tudi na nji ni prišlo do soglasja med zastopniki delavstva in delodajalcev. Zastopniki delodajalcev so dokazovali, da bi uvedba minimalnih mezd, kakršne določa osnutek banove naredbe, pomenila za nekatere panoge naše industrijske in obrtne delavnosti prehud udarec ter da bi mnoga manjša podjetja propadla. Delodajalci bi lahko pristali na uvedbo minimalne mezd 2,5 din na uro, a bi se morali bati nekatere panoge zavrti, med tem ko so zastopniki delavstva odločno vstajali, in stor zastop-

niki vseh strokovnih organizacij od Zveze združenih delavcev in krščanskih socialstov do NSZ in Strojne komisije, naj bo minimalna mezda 3 din na uro in da se naj mezde ne dele po kategorijah na posamezne industrijske in obrtne panoge, kakor predpisuje osnutek naredbe. Zahtevali so tudi uvedbo minimalne mezd za kvalificirano delavstvo in nameščence.

Ban lahko izda naredbo o izvajanju uredbe o minimalnih mezdah po svoji uvidevnosti, ne glede na to, ali je prišlo do soglasja med zastopniki delavstva in delodajalcev. Baje bo naredba izšla že prihodnje dni. Delavstvo si od zakonito uvedenih minimalnih mezd ne obeta mnogo, delodajalci pa pričakujejo, da bo ban upošteval njihove zahteve.

Zaposlenost delavstva v juniju

Ljubljana, 29. junija. Konjunktorni prirast števila vseh zavarovancev OUZD je znašal v juniju 11.563 ali 13,13 odst. Največji letni prirast izkazuje stavbna industrija in sicer 3073 delavcev ali 54,13 odst. Število zavarovancev v tej industriji je znašalo v juniju 8750 in je bilo po letu 1931 najvišje. Sledi gozdno-zagarska industrija z letnim prirastom 1986 delavcev ali 31,73 odst. V tej industriji je bilo zaposlenih 8245 zavarovanih delavcev, kar je bilo po letu 1931 tudi najvišje število. Na tretjem mestu je tekstilna industrija z letnim prirastom 1904 zavarovancev ali 13,75 odst. Sledita industrija kamenja in zemlje s prirastom 949 ali 17,03 odstotkov in kovinska industrija s prirastom 932 delavcev ali 13,60 odst. Vidnejšega konjunktornega nazadovanja ne izkazuje nobena industrija.

Tudi v sezijemskem pogledu so v prvi vrsti napredovale gradnje nad zemljo (stavbarstvo) s mesečnim prirastom 1873 delavcev ali 18,61 odst., gozdno-zagarska industrija s 768 delavci ali 10,27 odst., industrija kamenja in zemlje 722 delavci ali 12,45 odst. Pomembnejšega nazadovanja napram maju ne izkazuje nobena industrija.

Povprečno število zavarovanih delavcev je znašalo v juniju 99.603 in je bilo v primeri z junijem lanskega leta večje za 11.563. V primeri z majem letošnjega pa za 4065. Največ zavarovanih delavcev je bilo zaposlenih v tekstilni industriji in sicer 15.940. Tekstilni industriji sledi hišna sluzištva z 9024, tel gradnje nad zemljo z 8750, dalje gozdno-zagarska industrija z 8245, kovinska industrija s 7765, itd.

DNEVNE VESTI

— Dovoljenja za nabavo trošarine prostega bencina. S predpisi iz člena 111 trošarinskega pravilnika je takratno navedeno v nekaterih primerih, da lahko dobe pooblastilo dovoljenje za nabavo trošarine prostega bencina. Oddelek za davke v finančnem ministru je opazil, da nekatere finančne direkcije niso pravilno razumele te določbe, ker izdajajo dovoljenja tudi takim, ki bencina ne rabijo izključno v svojo svrhu. Zaradi napakega tolačenja pooblastil predpisov izdajajo dovoljenje trošarine prostega bencina tudi ljudem, ki nimajo pravice do tega. Med drugim se je izkazalo, da so dobivali pooblastila velike množine trošarine prostega bencina, ki ga dobili ne rabijo zase, temveč ga predelavajo z neznatnimi dodatki kemikalij, ekstraktov ali drugih sredstev pod različnimi imeni prodajajo drugim ljudem. Da bi se ne pooblastila takih primerov oškodovanja države blagajne, so dobile finančne direkcije nalog, naj posvetijo ob izdajanju dovoljenj za nabavo prostega bencina in drugih trošarinskih predmetov največjo pozornost točenemu izpolnjevanju predpisov.

KINO

MATICA
Prekrasno filmsko delo
POSLEDNJI POGAN
v gl. vlogi lepa MALA in LOTUS
Predstave danes ob 19.15 in 21.15 uri

UNION

Zaprto

— Pravilnik o pobiranjih doklad za kmetijske zbornice. V finančnem ministru je pripravljen pravilnik o odmeri, pobiranju in izročanju doklad za kmetijske zbornice. Kmetijske ministru je že potrdilo pravilnik in v kratkem stopi v veljavo. Nove doklade bodo pobirale občine.

— Kongres vlikovnomaneverskega oboja državnih železnic. V Banjaluki se priidno pripravljajo na V. vsedrjavni kongres vlikovnomaneverskega oboja državnih železnic, ki bo 5. in 6. avgusta. Na kongresu se zbere okrog 300 delegatov iz vse države. Obpravljala se bodo mnoga važna stanovska vprašanja.

— Organizacija nepriznanih pisateljev. Prof. dr. Jovan Krišić in njegovi tovariši v Sarajevu so sklenili ustanoviti Zdrženje nepriznanih pisateljev. V združenju bo tur dielantska sekcija, ki bo spravljalna na gledališki oder dela onih pisateljev, ki niso bila sprejeta v repertoar zagrebskega gledališa.

Dr. R. HLAVATY

SPECIJALIST ZOBOZDRAVNIK
zopet redno ordinira

— Tridnevni avtobusni izlet od 7. do 9. avgusta na bojna polja Gorica, Pivae, Kras. Ogledamo si vsa bojišča kjer so se bojevali naši fantje in možje. Doberdob, Oslavija, Sv. Gora, Fajtov hrib, Odezo, Ponte di Pivae, S. Dona di Pivae, Postarok v Benetkah in Aquilei. Celokupni aranžman za prehrano, prevoz in prenočišče samo 590.—. Prijave najkasneje do 4. avgusta v izletni pisarni M. Okorn, Ljubljana, Hotel »Stone«, tel. 28—45.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, toplo vreme. Večraj je deževalo v Ljubljani, Mariboru in Skopju. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 32, v Zagrebu 28, v Mariboru, Beogradu in Skopju 27, v Ljubljani 25,8, v Sarajevu 25. Davi je kazal barometer v Ljubljani 759,4, temperatura je znašala 16.

— Zasedovani tatinski cigani. Te dni so vionilili pri posestniku Francu Letnarju v Sinkovem turnu pri Vodichah trije mladi cigani in odnesli več oblek, več parov hlač, nekaj suknjic, več parov čevljev, nekaj ženske obleke, dve suknji, ogledalo, precej

perila in 110 din. Cigani so po tatvini pobegnili proti Ljubljani. Orožniki so že ugotovili, da so vionilili 24-letni Pavle Hudorovič, 23-letni Mirko Levakovič ter 21-letni Dinko Levakovič, ki so napravili Letnarju 3500 din skode.

— Velika tatvina v Splitu. Policijska uprava v Splitu je javila ljubljanski policiji, da je bilo v hotel Matić vioniljeno in sicer v sobo angleškega državljana Johna Rundlo. Vionilec je odnesel Angležu zlat damski prstan z diamantom, vreden 5000 din, damski poročni prstan, 3 zlate mansetne gumbce, 5000 din ter bankovec za 5 funtov sterlingov.

Za žejo in vzpodbudo apetita

Rogaska Platina

— Cigava je ura? Predstojništvo mestne policije v Celju je te dni zaplenilo neki Angeli Pušnikovi zlato zapestno uro, ki jo je dobila v dar od znanega tatu in vionilca Franceta Klavsa, ki se kladi po Stajerski in ki ga že dolgo zaman zasledujejo. Ura je skoraj nova, velika za dinarski novček, številčnik je rumene barve, je znamke »Guisto« ter ima zlato zapestnico, kjer je na enem členku zarisana št. 63.

— Poškodbe in nesreče. Slugo mestnega socialnega urada Leopolda Pajserja, stanujočega na Cesti dveh cesarjev, so snoči okrog 22. ko se je vračal v spremstvu svoje žene domov v barako, napadli netužni ter ga hudo pretepli. Pajser je obeljal poškodovan po glavi in životu v jarku in so ga morali prepeljati v bolnico. Napadalec so izginili v noč. — Žrtve pretepačev je postal tudi 31-letni gostilničar France Stupar iz Mlake pri Komendi. Pretepli so ga njegovi gostje in ga poškodovali po glavi ter po rokah. — Dajak Dušan Gregorin iz Litije je večraj padel pri telovadbi in si zlomil levo ključnico. — Delavec Janez Sever s Črnuca pa je snoči padel z drevesa in si nalomil na desni strani več reber.

— Nevarnega razbojnika so prijeli. Iz Novega Sada poročajo, da so orožniki končno prijeli pobelega kaznenca Dušana Ostojića, ki je v Kuninovu ubil pošto uradnika Budinka Budinčiča. V nedeljo je pobegnil iz kaznišnice v Mitrovici. V ponedeljek je prišel orožniki poročnik na stanovanje Budinke Budinčiča in jo prosil naj mu dovoli telefonsko zvezo z Ošanjem, da bi alarmiral orožnike. Rada mu je ustrašila. Takoj za njim je prišel razbojnik Ostojić in jo ustrelil. Potem se je prepeljal s čolnom na levo stran Save in tam ubil ribiča Matijo Vrška. Od vseh strani so organizirali zasledovanje in večraj zjutraj se je orožnikom posrečilo izslediti ga. Razbojnik se je pa postavil orožnikom po robu, da so morali rabiti orožje. Šele ko je bil ranjen, so ga prijeli.

Iz Ljubljane

— Iz Zdrženje trgovcev v Ljubljani sklicuje za petek dne 30. t. m. ob 11. dopoldne v prostorih Trgovskega doma sestanek interesentov zaradi predlogov o izpremembi voznega reda glede na prihod in odhod vlakov iz Ljubljane. Vabljeni so vsi, ki imajo interes na izpremembi voznega reda.

— Nehajte trpinčiti živali! Glede na članek »Ali je to vzgojno ali človeško?«, priobčen v »Slovenskem Narodu« v torek 27. t. m. smo prejeli še naslednje vrnice: Vsak dan prihajajo pritožbe glede trpinčenja živali, istega dne, ko je konja v Rožni dolini pobijal mačka, je neki gospej na Miklošičevi cesti s torbico opremljenega psa, ki je čakal pred trgovino, najprej zastrašil, ko je pa pes pred njim pobegnil do vrat lokala, mu je vrzel žez okrog vratu in ga stlačil v svoj voz. Nedavno, ko se ni bilo puzega kontumacia, je nek gospodar kopal svojega psa v Gradaščici. V roki je držal pasji ovratnik s pasjo znanjko. Ta čas mu je pa konja psa odpejal brez vsakega poudla. Pes se je seveda branil, pa ni nič pomagalo. Poročali smo že, kaj se je zgodilo oni dan v Lingarjevi ulici znanemu ljubljanskemu gojitelju psov čistokrvnih dobermanov. Lastniki psov v Ljubljani plačujejo dovolj visoko pasjo takso, da imajo pravico zahtevati od merodajnih oblasti, naj

pouče konjača, da naj neba trpinčiti uboge živali. Tudi sicer bi priporočali konjaču malo več uvidenosti in občinstvi, naj ni nikjer rečeno, da sme počenjati kar hoče, če je proglasen pasji kontumacia.

— Iz Društvo »Sloša« v Ljubljani naznaja tužno vest, da je danes preminil naš dolgoletni pevski član Andrej Vokša. Po grev pok, tovariša bo v soboto ob pol 5. uri pop. izpred hiralnice na Vidovdanski cesti k Sv. Križu, Tovariši Sočani, vabimo vas, da se po možnosti polnoštevilno udeležite pogreba. Zahajajočim preostalom naše iskreno sožalje. Odbor.

— Iz aeroplanom iz Ljubljane v Celovec! Poslužite se vožnje z letalom iz Ljubljane v Celovec. 20 minut traja vožnja, ki Vas dvigne visoko nad zemljo in Vas čez Karavanke popelje k Vrbskemu jezeru. Moderno trimotorno Junkersovo letalo družbe ELAG vozi vsak torek, četrtek in soboto. Ob 15. uri se dvigne v Ljubljani in prispe v Celovec že ob 15.25. Vožnja na tej progi velja le Din 200. Družba do 5 oseb ušiva 20%, od 5 do 10 oseb pa 30% popusta od vzorne cene. Če se Vas zbere družba 6 ljudi, se lahko peljete v Celovec že za Din 140. Edinstveni so pogledi z višine na Karavanke, na Gorenjsko in na Koroško z njenimi prelepiimi jezeri. Ne zamudite te ugodne prilike! Nadaljnje informacije in vozovnice dobite pri Aeroputu, telefon 3621.

— Iz Srajce, pižame, Karničnik. Nebočnik.

— Iz Sklep šolskega leta na trgovskem učilišču »Christofor učni zavod«, Ljubljana, Domobranska cesta 15. Preteklo nedeljo 25. t. m. je zavod zaključil šolsko leto na slovesen način z običajno skupno šolsko sv. mašo, nakar so se dijakom (injam) razdelila spričevala. V tekočem šolskem letu je enoletni trgovski tečaj na tem zavodu obiskovalo 122 dijakov (injam). Zaključni izpiti, ki so se vršili pred izpraševalno komisijo, so pokazali zelo dobre uspehe. Z odličnim uspehom je izdelalo 17 dijakov (injam), s prav dobrim uspehom 44 dijakov (injam), ostali pa z dobrim uspehom. Ena učenka je bila odklonjena za leto dni, 7 dijakov (injam) pa ima v jesenskem roku pravico polagati ponavljalne izpite. Z odličnim uspehom so izdelali sledeči absolventi: inje: v oddelku A: Mrkun Jelfa iz Ljubljane, Novak Karolina iz Loga, Opara Amalija iz Dol. Nemške vasi, Šmon Mira iz Domžal, Kristan Vincenc iz Stožice, Vastič Mihael iz Hrastnika; v oddelku B: Burja Ida z Bleda, Furlan Antonija iz Trbovelj, Knez Marija iz Celja, Košir Ljudmila iz Škofje Loke, Mazi Sonja iz Ljubljane, Petkovšek Marija iz Ljubljane, Presečnik Breda iz Griž pri Žalcu, Sušnik Stanislava z Jesenic, Petkovšek Ladislav iz Ljubljane, Rant Franc iz Reteč, Vavpotič Silvester iz Ljubljane. Kakor vsako leto je ravnateljstvo tudi letos priredilo javno stenografsko in strojno tekmo. Pri stenografski tekmi, ki jo je vodila ga. prof. Robidova se je diktilator z brzino 200 zlogov v minuti. Hitro in perfektno delo mladih stenografov je vse presenetilo in kaže nadvse razveseljav napredek na polju stenografije. Izmed tekmovalcev-lik so bili po redu najboljši: prvi je bil Vavpotič Silvester iz Ljubljane, nato slede: Presečnik Breda iz Griž pri Žalcu, Kliner Ana iz Hrčice pri Jesenicah, Mrkun Jelfa iz Ljubljane, Rupan Angela iz Škofje Loke. Pri strojni tekmi pa je dosegla prvo mesto Presečnik Breda, v moškem oddelku pa je bil prvi Pevac Miroslav iz Pesje—Velenje. Vsem najboljšim tekmovalcem je ravnateljstvo toplo čestital in jih obdaril s spominskimi književnim darilom. Na predvečer šolskega sklepa so dijaki (inje) priredili v hotelu Bellevue poslovnili večer s svojimi profesorji. Ob sklepu leta ima že skoraj tretjina dijakov (injam) zagotovljene službe in so jih nekateri tudi že nastopili. S tekočim šolskim letom je zavod zaključil 34. leto svojega obstoja. Informacije za prihodnje šolsko leto daje ravnateljstvo pisмено in ustmeno vsak dan, prav tako interesentom razpošilja prospekte brezplačno. Christofor učni zavod je najstarejši in najbolj obiskovani trgovski učni zavod te vrste v Jugoslaviji. Poučujoče je strokovno kvalificirane učne moči, profesorji drž. trg. akademije.

— Iz Vabimo vas na vrtno prireditve, ki jo bo imelo Udrženje čestnikov v Ljubljani 8. avgusta ob 17. uri v vrtnih prostorih restavracije »Zvezda«. Za prijetno zabavo bo dobro preskrbljeno. Koncerti vojaške godbe, pevski zbor, recitacije, šalja postla, ples in še kaj. Ne pozabite!

— Iz Kolesa krajevo. Zadnje dni je bilo zopet ukradenih v Ljubljani več koles. V Dalmatinovi ulici je nekdo odpejal 1400 din vredno kolo, znamke »Torpedo« Vladimiru Krejčiju. Kolo znamke »Legnano« vredno 1.300 din je bilo ukradeno Ferdinandu Plibersku in sicer iz veže hle št. 1 v Cigaletovi ulici. Ivanu Eržemu je tat odpejal kolo znamke »Styria« iz veže neke hiše na Miklošičevi cesti. Iz Kramarjeve gostilne na Dolenski cesti je nekdo ukradel 1000 din vredno kolo znamke »Blanchet« Josipu Sušteršcu. Dalje je bilo ukradeno kolo znamke »Ergo« Ivanu Lovrinu in sicer izpred hiše št. 38 na Tyrševi cesti. Francu Križnarju je tat ukradel kolo na mestni klavnici, Josipu Kutinu pa izpred hiše št. 35 na Tržaški cesti.

— Iz S kraham pobegnili. Stanko S. doma iz okolice Novega mesta, je služil pri pekovski mojstru Rudolfu Vertniku na Tyrševi cesti kot raznašalec kruha. Stanko pa se je oni dan naveličal svojega dela. Doma je naložil zjutraj še kos kruha, ki ga je najbrž razprodal, potem pa se ni več vrnil.

— Iz V tramvaj se je zaletel. Pekovski pomočnik, France Kočvar, stanujoč na Celovski cesti 69 je davi okrog pol 6 naložil kos kruha, ki ga je nameraval razvoziti s kolesom. Ko pa se je odpejal z dvorišča, je na cesti zavozil naravnost v mimo vozeči tramvaj, ki je Kočvarja podrl. Kočvar je obeljal nezavesten, z razbito glavo in s poškodbami po životu. Nepravilnega fanta, ki je sam zakrivil težko nesrečo, so nemudoma odpejali v bolnico, kjer so zdravniki ugotovili, da je njegovo stanje zelo resno.

Iz Ptuja

— Posledice strahovitega neurja so se šele sedaj pokazale. Neurje, ki je najbolj divjalo nad Ptujem in bližnjo okolico, je opustošilo skoraj vse vrtove, njive in sadnosnike. Koruzo je oklestilo skoraj do gola, tudi krompir je večinoma uničen. Uničena pa je popolnoma ajda, tako da niti čebule ne bodo imele paše. Zelo je poškodovano tudi šadije, ki je letos zelo dobro kazalo. V Ptuju samem se je podrl zid na mestnem pokopališču v dolžini 20 m. Ravno tako se je podrl skarpa ob posestvu grofa Herbersteina v dolžini 10 m.

Po poročilih iz Halos, iste pri neurju niso bile prizadete, kar tam ni padala toča. Škodo ocenjujejo na 60 gotovo ala v milijone. — Zaradi hudega maliva je zelo močno narasla Drava in postala je temno rjava.

— Z živilskega trga. Bajle obstoja narreda, da se pred 9. uro zjutraj na trgu ne smejo pojaviti prekupčevalci. Ta odredba pa se zelo malo upošteva, kajti na trgu skoraj vsak dan vidimo prekupčevalce, ki pokupijo po nizkih cenah živila, da jih potem za drag denar prodajajo v svojih lokalih. Tržno nadzorstvo prosimo, naj posveti prekupčevalcem malo več pozornosti ter da proti njim strogo postopa.

— Vlom. Nezmani vionilci so obiskali v Gradišču v Halozah gosposko hišo posestnika Ivana Trtenjaka ter odnesli več oblek in perila. Orožniki zasledujejo vionilce.

SPORT

Triestina — Viktorija
62 : 46

Triestina je anoih v letošnjem tekmovalstvu za Jadranski pokal nastopila poslednjič in s tem absolvirala vsa srečanja. Njen nasprotnik je bila Viktorija, ki je morala nastopiti brez Minija, kar je pa le neznatno vplivalo na končno stanje točk. Triestini so zmagali sigurno a 62 : 46. Brez protoslov s strani Viktorije seveda spet ni šlo, le, da so bili tokrat bolj upravičeni kakor v Ljubljani. Zlasti tojevitvo razpoloženje je bilo takoj po prvi točki — 100 m prosto moški — ko je za malenkostno razliko zmagal Viktorija. Bežjak pred domačinom Schipizza, a so sodniki slednjemu vseeno prisodili prvo mesto. Mnogo hrupa je povzročila tudi diskvalifikacija prsnega plavca Viktorije Grkiniča, ki je priplaval na cilj drugi, a je bil popolnoma pravilno zaradi napačnega plavanja diskvalificiran (škarje pri nogah!). Kot gost je nastopil tudi državni prvak Žihari (Mirija), ki je s svojimi krasnimi skoki žel voharno odobravanje občinstva.

Tehnični rezultati so bili:

100 m prosto moški: 1. Schipizza (T) 1:04, 2. Bežjak (V) 1:04,1, 3. Stocker (V) 1:05, 4. Batistoni (T) 1:06.

100 m prsno ženske: 1. Prekop M. (T) 1:39,5, 2. Prekop H. (T) 1:40,6, 3. Smolnik (V) 1:42,8, 4. Bier (V) 1:45,6.

100 m hrbtno moški: 1. Bacchi (T) 1:10, 2. Negovetič (V) 1:18, 3. Marčeta (V) 1:18, 4. Angeli (T).

100 m prosto ženske: 1. Lokar (T) 1:15,3, 2. Radivo (T) 1:18, 3. Boršič (V) 1:35, 4. Kalpič (V) 1:36.

400 m prosto moški: 1. Schipizza (T) 5:23, 2. Bežjak (V) 5:39,8, 3. Stocker (V) 5:44,5, 4. Ascoli (T) 5:49,1.

100 m hrtno ženske: 1. Smolnik (V) 1:30,4, 2. Škerli (T) 1:32,3, 3. Žiška (T) 1:33,1, 4. Biondič (V) 1:45,7.

200 m prsno moški: 1. Bertetti (T) 3:00,9, 2. Pozar (T) 3:07,7, 3. Polič (V) 3:07,9. Grkinič kot drugi je bil diskvalificiran zaradi očitnih škarj.

4x30 m prosto ženske: 1. Triestina (Lokar, Radivo, Prekop, Žiška) 2:20,4, 2. Viktorija (Kolpič, Dumič, Polič, Smolnik) 2:28,5, 4x200 m prosto moški: 1. Viktorija 10:03,3, 2. Triestina 10:06.

Končno stanje točk v plavanju Triestina 62, Viktorija 46. V waterpolu je zaslužen zmagala Triestina 4:1 (2:0), dasi je rezultat previsok. Sodnik Adriani je bil dober.

Stanje v plavanju za Jadranski pokal je zdaj naslednje: 1. Triestina 320 točk (6 srečanj), 2. Ilija 237 (4), 3. Viktorija 211 (4), 4. Jadran 200 (4).

Stanje v waterpolu: 1. Jadran 8 točk 17,7, 2. Ilija 4 in 15:11, 3. Triestina 4 in 9:22, 4. Viktorija 2 in 14:21.

— Medklubske kolesarske dirke na dirkališču bodo po enoletnem presledku v nedeljo, 29. avgusta, priredili jh »Hermesova« kolesarska sekcija ta dan zato, ker se bodo dirkači kolidirali pripravi na dirkališčno državno prvenstvo, ki bo teden pozneje, t. j. 5. septembra, na »Hermesovem« dirkališču. Program, ki je prav zanimiv in v katerem bodo imeli tudi juniorji precej opravka, bo objavljen v kratkem. Zanimljeno je tudi točka, ki se dovelja na dirkališču se ni vozila.

— Hermes — motosekcija. Sestanek članstva danes ob 20. uri v restavraciji Kmetič. Prijave za izlet na dirko v Maribor pri tajniku, Aleksandrova cesta 5. Cena vožnje 50 din za osebo. Odhodi v soboto popoldne, ogled Mariborskega tedna. Povratek v nedeljo zvečer. Tajnik.

Protituberkulozna liga v Novem mestu

Novo mesto, 28. julija
Protituberkulozna liga v Novem mestu zelo živo deluje. Vzdrževanje dispanzerja je zelo oteženo v teh časih, ko ni denarja. Kako pa je dispanzer potreben našemu sreću in deloma tudi sosednjima srezoma Crnomelj in Krško, dokazuje velik obisk v dispanzerju v svrhu preiskave. Koliko je na jetiki bolnih, ki bi brez preiskave blodili v negotovosti ter prej ali slej podlegli tej kruti bolezni! Tako je pa omogočeno pravilno in uspešno zdravljenje ter s tem pomagano bolnikom. Obvarovani so ga okuženja tudi zdravi.

Nastaja pa resno vprašanje, ali bo liga mogla vzdrževati dispanzer glede na velike izdatke. Trudi se njen odbor na vse načine, da bi zbral potrebna denarna sredstva. 8. avgusta dopolnilne prireditve na Trgu kralja Petra II. tombolo. Dobitki so krasni in so dar dobrih ljudi. Prosi pa liga, da bi vsak, ki kolikaj premore, se daroval in najkasneje do 4. avgusta poslal dobitke odbor. Vabljeni so meščani in prebivalci tukajnjega srezu, kakor tudi iz Crnomlja in Krškega. Dobitki se naj pošljejo na ekspozituro OUZD v Novem mestu, kjer ima liga sobo za shrambo. Zelo hvaležna pa je liga za denarne prispevke.

Začelo se se že prodajati tablice za tombolo no din 2.—. Ne odklanjajte prodajalcev, ker s tem darujete za veliko socialno ustanovo in je tudi dana možnost, da dobitke za 2 dinarja prej dobitek. Popoldne 8. avgusta prireditve hla veselilo pri z. Murru na Bregu. Ves dobitke je namenjen izključno le dispanzerju. Ves dan bo tudi nagradno kegljanje za dobitke.

KAKOR KRALJ

Orožnik: Kam ste za namenjeni? Pokažite svoje dokumente.
Postopač: Ne morem vam ustreči, gospod inspektor. Jas potrdim inoagito.

Veliko zaključno žrebanje V. razreda

34. kola Državne razredne loterije

bo to pot v naslednjih dneh:

17., 18., 19., 20., 21., 23., 24., 25., 26. in 27. avgusta v Beogradu;

30. in 31. avgusta, 1., 2., 3., 4., 9., 10., 11. in 13. septembra v Zagrebu, Gunduličeva 5, I.

Izžrebanih bo 37.000 dobitkov in 5 premij v skupnem iznosu

Din 56.000.000

(Petdeset šest milijonov)

brez kakršnegakoli odbitka!

S celo srečko se lahko zadene 2.000.000.— Din
S polovico srečke se lahko zadene 1.000.000.— Din
S četrtinko srečke se lahko zadene 500.000.— Din
(in še več!!!)
Uradno določena cena srečke za to žrebanje je:

Cela srečka Din 1000.— Polovična srečka Din 500.—

Četrtna srečka Din 250.—

Originalne srečke za to žrebanje izročimo le proti predhodnemu vplačilu.

Izplačilo vseh dobitkov izvršimo takoj, čim izide dnevno poročilo žrebanja! Poznano solidna, uslužna in diskretna postrežba!

Glavna kolektura državne razredne loterije

A. REIN in DRUG ZAGREB

Ilica 15. Gajeva 8.

Srečke iz naše kolekture se morejo naročiti samo neposredno pri nas, ker nimamo nikjer agentov, niti preprodajalcev!

Dve o Marconiju

Ko se je vrnil Marconi v marec 1903 iz Amerike v Rim, mu je bilo podeljeno častno meščanstvo. V Rimu ga je pa pričakovalo toliko ljudi, da je moral vlak ustaviti pol kilometra pred peronom. Marconi takrat še ni bil oženjen in med vožnjo se je bil seznanil z mladina angleškega zakonca. Ko sta Angleža videla, koliko ljudi pričakuje slavnega izumitelja, sta ga spremlila do izhoda. Toda to se jima ni izplačalo. Italijani so neprestano vzklikali »viva«, misleč, da je mlada dama Marconijeva žena. Skupina študentov je dvignila Marconija na rame, druga skupina pa mlado Angležinjo v trdnem prepričanju, da je Marconijeva žena. Zaman je klical njen mož: Kam ste odnesli mojo ženo, kje je? Pred kolodvorom je pa pozdravil slavnega izumitelja nek kočijaž, rekoč: Imenitno, Marconi! Zdaš si naš meščan. Zaslužil si to s svojo »brezžično« tvoja žena pa s svojo lepoto. Evviva!

Ko je Marconi preizkušal sprejemno postajo brez antene, je imel novi aparat v villi Sforze in nek prelaz iz Vatikana je prišel pogledat, kaj počne slavi izumitelj. Gledal je in gledal, končno je pa vprašal: Od kod pa jemljete električne valove? Menda prihajajo skozi okno. — Ne, — je odgovoril Marconi, — saj sam vidite, da so okna zaprta. — Res je, toda od kod prihajajo potemtakem? — Morda bi smela pojasniti Vaša Eminenca, ker je s svetlim dahom gotovo v temneji stih kakor Jus. Jaz ne vem, — je odgovoril Marconi.

Kupujte domače blago!

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Prekliti, izjave beseda Din 1.— davek posebej
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko — Popustov za male oglase ne priznamo.

POSEST

Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 5 Din

VISOKOPRITILJNA HISA
tri stanovanja, dve dvosobni, 500 kvdr. m vrta v Zg. Šiški, eno minulo od tramvajške postaje (Kosovo), prodam. Naslov v upravi »Sl. Naroda« 1852

RAZNO

Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

KLISEJE
ENO
V ELBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

50 PAR ENTLANJE
ažuriranje, vezanje zaves, perila, monogramov, gumbice, Velika zaloga perja po 6.75 Din
Julijana, Gosposvetska 12, 171

POUK

Beseda 50 par. davek posebej.
Najmanjši znesek 8 Din

STROJEPIŠNI POUK
(za časa počitnice). Večerni tečaj od 6. do pol 8. in od pol 8. do 9. ure zvečer za začetnike in izveščance. Na razpolago so stroji raznih sistemov. Vpisovanje dnevno od 6. do pol 8. ure zvečer. Prihodek poka 3. avgusta. Šolnina znižana: učna ura 2 Din. Christofor učni zavod, Domobranska cesta št. 15. 1840

SLUŽBE

VAJENCA
za lapetniško delo sprejem. Nac. Nrobo. Ljubljana VII., Čolovška cesta 41. 1815

STANOVANJA

SESTSOBNO STANOVANJE
z vsemi pritliklami, oddam. Tržaška cesta, Glince 12. 1857

VELIKO DELAVNICO
oddam. Tržaška cesta, Glince št. 12. Vpraša se pri hišniku. 1858

Z nobenim drugim reklamnim sredstvom ne morete doseči enake učinka

Taborenje je minilo

Steg skavtov Ljubljana III. je taboril letos pod Šmarno goro na desnem bregu Save

Medno, 28. julija. Najljepši dnevi letošnjih počitnic so za nami. V ponedeljek smo se vrnili s taborenja. Naš steg skavtov Ljubljana III. je taboril pod Šmarno goro, na desnem bregu Save, nekako sredi med Brodom in Medno. Taborenje je trajalo od 3. do 26. julija. Ni bilo malo težav s pripravo za taborenje. Naš steg se je ustanovil šele letos 24. maja in od ustanovitve do taborenja ni preteklo niti polmeseč. Prav za prav je bila misel na lastno taborenje zelo drzna, saj nismo imeli niti šotorov, niti kuhinjskega, niti pionirskega inventarja. Seveda tudi denarja ne. Toda naši voditelji so se podali na delo, pomagali so vsi člani mladega društva — in taborenje nam je bilo omogočeno. V novem stegu in na našem taborenu so se obnovile vse stare lepe tradicije dolgoletnega ljubljanskega skavtstva. Stare ideje so se oplostile z novimi, stare izkušnje so bile dopolnjene z novimi in nastal je naš steg. Letošnji vzorci tabora pa je bil prvi odsev novega dela.

Taborovodja z družino

Na majhni, idilično ležeči senozi so si postavili naše koče. Da, koče in ne običajne šotore. Iz krajkov in smrekovega lubja smo naredili trdne stene, za streho pa smo razpeli močno šotorsko platno. Nobeno deževje in nobena nevihta nam ni mogla do živca. Oboje je bilo namreč na taborenu precej vendar pa tudi toplega solnca nismo pogrešali. Naša belokozna telca so kmalu zagorela, prva taborna preizkušnja je bila prestana.

Saj menda že poznate taborni dnevni red! Stevilni obiskovalci so ga videli nabitega na deski za objavo. Ob 6. uri zjutraj je zatrobil v rog taborovodja, bivši župni načelnik učitelj Miroslav Zor. Budnico: tri zategle zvoke. Takoj je završalo po kočah, iz njih so pokukale kuštrave glave mladih zaspanec. Pet minut po budnici je pisčalka oznanila zbor za gimnastiko. Redko kdo je prišel prepozno v vrsto. Ritmične telovadne vaje so kmalu obudile vsa hlače dremajoče telo, poglnele kri v ude in spravile živce v glavno razpoloženje. Potem je sledilo pospravljanje šotorov in tabornega prostora. Odejo smo prebrali, postelje pospravili, s tla smo pobrali vse kar ne spada na travnik: nitko sukanca, kos vrvice.

K umivanju

vžgalico, papirček, odtrgan list z grma, mrvico slame itd. snaznost mora biti na skavtskem taboru vedno vzorna. Ob trčanju na 7. sino odšli k Savi k umivanju. Ob lepem vremenu vse telo, če je bilo pa oblačno le glavo, roke in prsa je objela hladna voda. Očistili smo zobe, lase in nohte. Točno ob četrti na 8. smo dobili zajtrk — pol litra kakava in tečnega rženega kruha, kolikor smo ga spravili v vedno lačne želodec. Po umivanju skodelice smo se urno podali nazaj v tabor, da se pripravimo na jutranji zbor. Točno ob 8. je zadonel rog in taboreni smo se v popolnih krajih postavili v vrsto. Na povelje »Zastavi pozdravile« so se izprožile desnice in na visokem jamboru sredi tabora je ponovno zaplapolala državna trobojnica. Nato je sledila molitev: preprosta in jedrnat: »Pomagaj nam, Bog, da bomo danes boljše kot smo bili včeraj!« Tei je sledil pregled šotorov: krojev in telesne čistosti. Od 8. do 10. ure so sledile vaje v pionirstvu, taborništvu, prvi pomoči, signalizaciji, vršili smo pripravo za skavtske izpite itd. potem pa je bil prost čas in neobvezno kopanje. Opoldne je bilo kosilo. Ta naša kosila so bila nekaj posebnega. Ob delavnikih po dve jedi, ob nedeljah pa po tri ali štiri. Mladi skavti so se pri tem vadili v kuhanju pod vodstvom do-

tre kuharice in gospodinje. Edino na ta način moremo dobiti za bodoče tabore do bre kuharje, ki ne bodo po nepotrebnem trčili brašna in iz neprevidnosti pokvarjali jedi. Poleg kuhinje smo si postavili klopi z dolgo mizo, kjer smo skupno obedovali: kajti pazili smo tudi na obnašanje pri jedi. Po jedi smo vsakokrat pomisli ekodelice uvrstili na posebno klop, kjer so bile stalno pod kontrolo na čistost obedenih oči tabornega higieničarja. Od 13. do 14. ure je bil opoldanski počitek, strogi mir in molk, da so mogli železci v redu opraviti svoje delo. Od 14. do 16. ure je bilo zopet kopanje, tokrat obvezno, ker so se vršile pri tem vaje v plavanju in reševanju. Po kopanju se je železdec zopet ogledil. Potlačili smo ga s par kosi kruha, ki je bil vsakomur prosto na razpolago. Od 14. do 18. ure so se potem vršile igre in smo va-

Jutranji pregled »smotrac

dili razne sporte. Razume se, da je imela oddelka prvo mesto kot prava skavtska igra, ki so jo skavti v Ljubljani igrali že

Srce bi mu iztrgal

Mali kriminal v špetircimru — Posledice kontumaca — Naravnost imenitni so psi, ki grizejo

Ljubljana, 29. julija.

V senatni dvorani obtoženci sedijo na zatožni klopi, v špetircimru št. 28 pa stoji pred sodnikom. V senatni dvorani št. 79 defilirajo pred sodniki zrepli ptici, ki prav dobro vedo, da so prekršili zakon, v špetircimru pa se obtoženci zelo pogosto zgrajajo nad pravico in nad kazenskim zakonikom in hočejo dokazovati, kar po zakonu dokazovati ni dovoljeno. Tam veliki kriminal, tu pa mali kriminal, tak torej, ki se obtoženci sploh ne zdi kriminal. Šele po obsodi zvedo obtoženci iz špetircimra, da sme samo oblast zapleniti imetje tožnika, da nima ničesar pravice bližnjega sam soditi, da je kazniva vsaka žaljivka, četudi bi se dalo dokazati, da je bila izrečena na podlagi resničnih dejstev.

PASJE ZADEVE

Odkar je v Ljubljani kontumac, delajo psi ljubiteljem živali, gospodarjem, občini in sodniji velike skrbi. Pes z nagobčnikom postane čez noč »hudi pes«. Psi ni mogoče dopovedati, da mu je nagobčnik potreben, ker so v Mestnem logu slučajno izsledili steklega psa ženskega spola. Hudi psi pa grizejo in se masčujejo nad človekom, ki mu je nadel nagobčnik. V špetircimru je zaradi tega že vsaka tretja zadeva pasja zadeva. Oklani tožitelji zahtevajo odškodnino za bolečine in za raztrgano obleko. Naravnost imenitni so psi, ki grizejo. O njih se nabere debel sveženj »ktov. Tožitelji pripeljejo kar po pet priči, ki ve vsako povedati kaj slabega o hudem psu: kolikokrat je že popadel ljudi, kako se vede na javnem prostoru in v zasebnem življenju, kakšne grde navade ima, na kakšnem glasu je. Nekakšen kazenski list dobi nenadoma hudi pes in javno mnenje mu da svoje izpričevalo, kakor da občina obtoženec pismo o glasu. Zdravniška spravevala povedo, kako grize in kam najraje zasadi svoje zobe. Branilci se z zanosom zavzamejo za mrcino in dokazujejo, da je krivka žival, ki noče nikomur nič slabega, ako ni izzvana. Ako se jim posreči dobiti pričo, ki je videla, kako je oklani tožitelj psa brcnil z nogo, preden se je žival znesla nad njim, je pasja pravda skoraj dobljena. Le neka skrivnost ostane nepojasnjena pri vseh takih pasjih pravdah: kako je pes z nagobčnikom mogel ugrizniti tožitelja. To je skrivnost, katere hudi psi ne morejo izdati. Sicer pa ni pravde na svetu, v kateri bi bile vse skrivnosti docela pojasnjene. Vsega je pač kriv kontumac in nagobčnik ali gobčnik ter tudi nagobčnica. Te tri izrazne smo slišali pred dnevi iz ust treh priči za tisto iz usnjenih vrvi in žice napravljeno pripravo, ki jo morajo na gobcu nositi psi, kadar je kontumac.

1. 1932. Nogomet pa je na skavtskem taboru prepovedan. Po enostavnem prostem času to je vsak običajno opravil svojo koro sponzono, si prišli gume, krpali morebitne luknje v obleki in perilu, čitali ali podobno, je bila ob 18. uri večerja: bela žitna kava s temeljito porcijo kruha ali polente. Točno ob 20. je bil zopet zbor v popolnih krajih. Spuščanje zastave z jambora in pri tem pozdrav. Ob tem zboru je taborovodja čital razne odredbe, izrekel pohvale in graje, razvrščal službo za prihodnji dan, razdeljeval nočno stražo in drugo. Ob pol 21. smo zakurili taborni ogenj, ki smo ga začeli s petjem skavtske in končali s petjem državne himne. Vmes nam je taborovodja govoril ali čital kaj iz skavtske ideologije, potem smo prepevali in se šahili, da je čas hitro potekel. Običajno so bili pri našem tabornem ognju tudi bratje iz sosednjega mariborskega tabora, od katerih smo se naučili mnogo zabavnega. Kmalu je bila ura pol desetih in ni smela v kočah goriti nobena lučka več. Taborovodja je zatrobil v rog in zopet so trije zategli zvoke oznamili pričetek nočnega mira. Luna je posvetila na speče taborišče in ga priklenila v svet pravilice. Srebrno so se lesketale kočje, srebrno so se svetilili krog tabornega ognjišča, na katerem je le še žerjavica sramežljivo mežikala kraljici nočnega netja. Najljepši je bil tak pogled ob luninem svitu na taborišče in človeško oko je etrne zrl v krasoto nočne prirode.

Nepozabni so nam taki trenotki, ki storo, da nam srce hitreje bije in ki nam odkrivajo neslutene lepote. Skavti smo jih vedno doleteli in jih ponovno iščemo leto za leto. Vsek dan taborenja nam je bil lepši in zato so nam kuharji osladili odhod z ocvrtimi piščanci. Pogled se nam je obrnil nazaj in v srcih smo si objublili, da zopet pridemo ob leto, ko bo tam še mnogo več števila skavtov iz vseh slovenskih držav, ki pridejo tu svoji skupni tabori, da povežejo trdne vezi medsebojne slovenske vzajemnosti. M. Z.

Dva meseca na ledeni gori

Glavna naloga pogumnih ruskih raziskovalcev je storki čim več za znanost

21. julija sta minila dva meseca, od kar se je spustil del Šmidtove ekspedicije na ledeno goro pri severnem tečaju. Papanin, vodja skupine štirih pogumnih raziskovalcev, ki so ostali na ledeni gori, je poslal v Moskvo brezščno brzojavko, v kateri opisuje življenje na ledeni gori v prvih dveh mesecih.

Prividili smo se življenju na plavajoči ledeni gori, pravi Papanin. Povsem smo se že prilagodili krajevnim razmeram. Vse naše življenje je podvrženo glavni zahtevi: storki čim več znanstvenih opazovanj. Če se nam je v začetku zelo kakršnokoli znanstveno opazovanje novost, ki je časi ovrkla kabineto teorijo, je prišlo zdaj znanstveno delo v nov štadij. Naša mlada učenjaka širšov in Fedorov proučujeta temeljito najzanimivejše kraje in opravljata dopolnilno znanstveno delo. Končni rezultat vsega našega dela bo najtočnejša predstava o osrednjem delu polarnega bazena. Znanstvenega gradiva imamo že mnogo, tako da ga kmalu sproti obdelujemo. Tako sili pomanjkanje posod širšova delati noč in dan, da izprazni posode za nova hidrološka raziskovanja.

Ugotovili smo že, da žive tudi v globini 3.000 m v morju živali. Ne ohraniti primerkov tega živalskega sveta bi bil zločin. Po nesrečni neoprevidnosti smo pozabili na Rudolfovom otoku ves alkohol, potreben za znanstveno delo. širšov je rešil ta problem tako, da kuha alkohol iz konjaka. Kadar širšov in Fedorov spita, se ukvarjata z znanstvenimi opazovanji jaz in radiotelegrafist Krenkel. Mnogo sil in časa zahteva domače delo, počivajoče v celoti na najhujših ramah. Na ledeni gori nastala jezerca nas silijo prenašati skladišče živih na nova mesta. Brodeč do kolen

po vodi prenašamo cele tone tovarov. Pravočasno moramo pripraviti jed in vsi v polni pripravljenosti moramo dobiti poskušajo dno iz globine 4.000 m. Pri tem moramo skrbno gledati na uro, da ne prezremo oddajanja meteoroloških in drugih poročil. Velik zavoj knjig ostane najbrž neodčit. Za čitanje ni časa. Radijske vesti so nam nadomestilo za novine in knjige.

O tem, kako dobivajo iz morskih globin vodo za posušeno, sporoča hidrobiolog stanice širšov. Ko je dosegla vedrica globino 4150 m, je postal žerjav vrtoglav in počasi vrteč se širšov se je ustavil. Kontrolirali smo merjenje. Večkrat smo dvignili vedrico za 20 do 40 m in jo znova spustili. Toda žerjav se je neprestano ustavljal. Ni se nam posrečilo spustiti vedrico nad 4170 m globoko. Nismo pa verjeli, da smo dosegli dno. Naše dvome je potrdilo to, da na vedrici ni bilo nobenih sledov morskega dna. Najbrž je odgledala zavora.

Brez potrdila morskega dna poskušanje ne sprejemamo, je izjavil Krenkel odločno. Morali smo znova poskusiti. Z bencinom skrbno umita zavora žerjava je sijajno delovala. V globini 4392 m je vedrica dosegla dno. Tako smo ugotovili, da se morsko dno nagiba v isti smeri, kakor se premika naša ledena gora. Potrdilo se morskega dna je pokazalo, da obstaja gomolj del iz dveh plasti flovice. Zgornja plast, debela 10 cm, je kavno rjave barve, spodnja pa pepelasta.

V dveh mesecih je priplavala ledena gora na 88. stopinjo 7 minut severne širine in 4. stopinjo zapadne dolžine. Nad ledeno goro vije gosti oblaki. Pihava severovzhodni veter. Vidi se 20 km daleč. Toplomer kaže eno stopinjo nad ničlo.

10 najelegantnejših žen

Soproga bivšega angleškega kralja je zmagala na svetovni tekmi najlepše oblečenih žensk. Bivša gospa Simpsonova je bila proglašena za najelegantnejšo ženo sveta. V komisiji, ki jo je posadila na prestol kraljice elegancije, so bili pariški diktatorji mode in mojstri krojaške umetnosti iz slovite Rue de la Paix. Zmagal je torej fini okus v oblačenju, s katerim se res odlikuje novo pečena vojvodinja. Toda soglasnost komisije je bila najbrž tudi v vzročni zvezi s tem, da je naročila Simpsonova kot

nevesta v Parizu nad 100 oblek in 47 klobukov. Drugo mesto v eleganci je dosegla mlada hči znanega maharadža princeza Kaporthala. Ki njena zmaga preseneča tem bolj, ker se oblači krasni cvet Indije že dve leti po evropski modi. Trejda med kraljice elegancije je letos vojvodinja Kentska, bivša grška princesa Marina, ki so ji pariški strokovnjaki priznali, da se oblači sicer z edinstveno eleganco, da pa nosi svoje obleke predolgo.

Veliko zanimanje je vzbujala žena najbogatejšega moža na svetu Age Khana, nekdo siromašna prodajalka v slaščičarni v Grenoblu. Ona je zasedla šesto mesto. Razen tega so dosegle uspeh na tekmi neka holandska baronica, žena nekega ameriškega gledališkega ravatelja, poljska kneginja Poniatowska in žena dunajskega barona Rothschilda, rojena grunajca Kitty Schönbornova. Te dame so dale lani zaslužiti pariškemu modnim salonom v našem denarju blizu 30.000.000. Z denarjem se dajo kupiti vse zmag.

Kaj pijo evropski vladarji

Nedavna prigoda v Švici, kjer belgijskemu kralju v restavraciji zgodaj zjutraj niso hoteli postreči s pivom, je dala nekemu angleškemu listu potokdo za razmotravanje vprašanja, kaj pije evropski vladarji oziroma poglavarji držav najraje pije.

O ruskem diktatorju Stalinu pravijo, da si zelo rad privošč čisto vodico. Naoprotno so pa drugi vladarji zmernejši. Angleški kralj Jurij velja za zmernega abstinenta med vsimi angleškimi vladarji novejšega časa. Nemški kancelar Hitler sploh ne pije alkoholnih pijač. Čeprav je začel svoj znameniti puč iz bavarske pivnice, zahteva vodno, kadar se čuti utrujenega, škodljivo čaja ali mleka. Mussolini moza biti previden. Nedavno je imel težave z želodcem in zdravniki so mu predpisali strogo dieto. Kljub temu pa vedno pije po obodu toskansko vino. Naoprotno ima pa Kemal Ataturk vedno bogato zalogo pristnega škotskega whiskyja in šampanjca, toda baje samo za svoje goste. Po delu rad posedli z njimi in sam pije turško rakijo, ki jo izdelujejo nalašč zanj iz grozdja.

Belgijski kralj Leopold ima baje eno najlepših kleti na svetu. Da rad pije pivo, o tem priča njegovo nedavno doživljanje v Švici, pa tudi to, da na vsaki sportni prireditvi, ki se je udeležil, rad popije vrek bruseljskega piva. Ljubitelj piva je tudi danski kralj Kristijan. Nedavno, ko je imela danska vojska manovre, je sedel kralj ob čisti sredi častnikov in vojakov in navdušeno je z njimi pil pivo. Švedski kralj Gustav in grški kralj Jurij sta pa velika prijatelja čaja. Holandska kraljica Vilijemina ima na mizi vino samo kadar ima goste, sama pa pije kavno ali čaj. V splošnem lahko rečemo, da so že minili časi, ko so prirejali vladarski dvori velike pojedine, na katerih se je v razuzdanosti mnogo pilo.

Radioprogram

Petek, 30. julija
12: Po naših domačih stezinah (plošče). — 12:45: Vreme, poročila. — 13: Cas, spored obvestila. — 13:15: Koncert oddelka godbe »Slogoc«. — 14: Vreme, borza. — 19: Cas, vreme, poročila, spored obvestila. — 19:30: Nec. ura: Ljudski glasbeni instrumenti (dr. Božidar Široka) Zgb. — 19:50: Zamimivost. — 20: Lucienne Boyer (plošče). — 20:10: Zena in sport (gdi. Iva Pregelj). — 20:30: Maudrovo duodek kvar leto iz Prage. — 21:15: Parma: Kasenja (opera na ploščah). — 22: Cas, vreme, poročila, spored. — 22:30: Angleške plošče. — Konec ob 23. uri.

Andre Armandy:

Princesa Symianova

Roman

Krenil je nazaj proti Nizzi, kamor je došel šele zjutraj. Izmučen, izčrpan, s srečnim polnim očikom. Jasno je bilo, da je Staša bežala pred njim in da je morala imeti za to tehtne razloge. Glej, zakaj mu je tako prigovarjala, naj sam ne stori ničesar, da bi pospešil njuno svidenje.

Ves izčrpan je hrepenel po počitku. Komaj je legel, že je trdno zaspal.

VI.

PISMO

Zbudil ga je telefon.

— Halo! Ali veste koliko je ura?

Cantaloube, navdušen za krožek, je bil prišel tudi sam zelo pozno domov. Pozno je tudi vstal in je šel naravnost v zajtrkovalnico v nadi, da najde tam Roberta. Toda njuna miza je bila prazna. Cantaloube je naročil v baru oster cimetlil, potem je pa od dolgega časa telefoniral Robertu.

Robert je pogledal na električno uro. Kazala je pol ene.

50

— Zbudili ste me, — je dejal, — čez pol ure pridem.

— Pismo vas čaka, — je odgovoril Cantaloube.

— Ali naj ga vam pošljem?

— Da, — je odgovoril Robert ves srečen.

— Torej vam ga prinesem sam, saj vas menda ne bom motil.

— Prav nič, — je privolil Robert nerad.

Štutil je, da mu piše Staša in raje bi bil njeno pismo prečital sam. Toda kako izmisliti se Cantalouba? Kmalu je njegov polkovnikl poudaril.

— Gromeska strela! To se pravi trdno spati! Kdaj ste se pa vrnili?

— Zjutraj, — je odgovoril Robert mračno. — Ali imate pismo?

— Evo ga!

Bila je dolga, luverta vijoličaste barve brez znamke. Robert je takoj spoznal pisavo. Z drhtečo roko je odprl pismo.

— Ali ga je prinesla sama?

— Ne, njen šofer, kakor mi je povedal Bourjal. Zeljno je jel Robert čitati pismo. Bilo je pa zelo kratko.

— Slabe vesti? Je vprašal Cantaloube v skrbah. Brancelin se je suho zasmejal.

— Prepričajte se sami.

In podal mu je pismo, glaseče se:

— Kaj je vaša beseda tako malo vredna, da zadostuje ena sama noč, da jo prekrizite? Če me poslušate je enkrat zasledovati, me ne boste nikoli več videli.

Podpisu ni bilo.

— Kaj ste sledili njenemu avtomobilu? — je vprašal Cantaloube.

— Da, do jutra.

— In veste, kje stanuje?

— Niti tega ne.

Z rahlimi oditki je Cantaloube nadaljeval:

— To je tisto, česar sem se bal. Preveč se je vam mudilo in s tem ste lepoto ostrašili. Jerbičice, po katerih v nagibih streljamo in jih zgrešimo, se nam nerade drugič približajo.

Toda Robert je bil zatopljen v svoje misli in zdelo se je, da ga sploh ne sliši.

Končno je pripomnil Cantaloube:

— Nič se mi ne zdi polvarjeno. Njena groznja je pogojna in ne kaže veselja do prekinitve stikov. Sviri vas, to je vse.

— Kaj, ona, da bi mi brala levite? — je vzkliknil Brancelin. — Kaj takega st drzne...

Cantaloube ga je zažudeno pogledal.

— Zakaj se jezite? Kaj vam je dala že pravico do tega?

Brancelin je spoznal, da je začel predaleč. Zato se je hotel skriti za brezbrzrost, kar je pa prebrisan Cantaloube opazil.

— Kako menite vi, Cantaloube? — je vprašal, — če smo ga polomili, ali najhoteje priznati to?

Cantaloube ga je še pozorneje opazoval. — Seveda, toda ne prej, dokler se o tem ne prepričamo. Toda o kakšnem polomu govorite?

Robert se je tudi to pot izognil odgovoru:

— Ali boste drevi prosti?

— Če je potrebno za najne načrte, bom.

— Rad bi se peljal na izprehod. Ali bi me hoteli spremljati?

— Rade volje, toda rad bi vedel...

— Pomirite se: vedela bova.

— Kaj bi mi ne mogli vsaj namigniti...

— Drevi.

Robert mu ni hotel povedati več. Cantaloube je hotel oditi, toda izraz obraza njegovega varovanca ga je vznemirjal. Nemir njegovih potez je izdajal hud notranji boj. Čeprav si je Robert prizadeval prikriti to, je bila njegova duševna razvnanost očitna. Cantaloube je že stal pri vratih, pa se je obrnil k njemu in mu pogledal v oči.

— Toda, toda... poglejte mi v oči... Tako, naravnost, prosim.

Opazil je pod njegovimi trepalnicami na jok pripravljene solze. Cantalouba je to ganilo.

— Povejte mi, dragi fant, ali se miete slučajno...

Brancelin je zardel in povesil oči.

— No, saj sem vedel! Tako ste se torej utjeli!

— Je dejal Cantaloube.

Robert je vzkipeł.

— Se tega bi bilo treba! — je ugovarjal s tako prisiljeno ironijo, da je bila že sama priznanje.

— No, to je pa višek vsega! — je vzkliknil Cantaloube.

Potem je pa jel z mirnejšim glasom govoriti o moralni na svoj način.